

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 32/22
U Luxembourggu 22. veljače 2022.

Presuda u spojenim predmetima C-562/21 PPU
i C-563/21 PPU Openbaar Ministerie
(Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici)

Odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga: Sud je pojasnio kriterije na temelju kojih pravosuđe može ocijeniti moguću opasnost od povrede temeljnog prava tražene osobe na pošteno suđenje

Poljski sudovi izdali su u travnju 2021. dva europska uhidbena naloga (u daljnjem tekstu: EUN)¹ protiv dvojice poljskih državljana, u svrhu izvršenja kazne zatvora i vođenja kaznenog progona. Budući da se osobe o kojima je riječ nalaze u Nizozemskoj i nisu pristale na predaju, Rechtbank Amsterdam (Sud u Amsterdamu, Nizozemska) podnio je zahtjeve za izvršenje tih EUN-a.

Taj sud izražava dvojbe glede svoje obveze prihvaćanja tih zahtjeva. S tim u vezi, ističe da u Poljskoj od 2017. postoje sustavni ili opći nedostaci koji utječu na temeljno pravo na pošteno suđenje², posebice na pravo na zakonom prethodno ustanovljen sud, a koji proizlaze, među ostalim, iz činjenice da se poljski suci imenuju na prijedlog Krajowe Rada Sądownictwa (Državno sudbeno vijeće, Poljska, u daljnjem tekstu: KRS). Međutim, u skladu s rezolucijom koju je u 2020. donio Sąd Najwyższy (Vrhovni sud, Poljska), KRS od stupanja na snagu Zakona o reformi sudova od 17. siječnja 2018. više nije neovisno tijelo³. Budući da su suci imenovani na KRS-ov prijedlog mogli sudjelovati u kaznenom postupku koji je doveo do osuđujuće presude jednoj od dviju dotičnih osoba ili bi mogli biti pozvani da odlučuju u kaznenom predmetu druge dotične osobe, sud koji je uputio zahtjev ocijenio je kako postoji stvarna opasnost da će te osobe u slučaju predaje pretrpjeti povredu svojeg prava na zakonom prethodno ustanovljen sud.

U tim okolnostima, taj sud pita Sud je li ispitivanje u dvije faze⁴, koje je Sud uspostavio u kontekstu predaje na temelju EUN-a, s obzirom na jamstva neovisnosti i nepristranosti svojstvena temeljnom pravu na pošteno suđenje, primjenjivo u slučaju kada je riječ o jamstvu, također svojstvenom tom temeljnom pravu, koje se odnosi na zakonom prethodno ustanovljen sud.

Sud, zasjedajući u velikom vijeću i odlučujući u hitnom prethodnom postupku, odgovorio je potvrdno i utvrdio načine primjene tog ispitivanja.

Ocjena Suda

¹ U smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.)

² To je pravo zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

³ Sud koji je uputio zahtjev poziva se i na presudu od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce), [C-791/19](#), t. 108. i 110. (vidjeti [PM br. 130/21](#)).

⁴ U okviru prve faze tog ispitivanja pravosuđe mora ocijeniti stvarnu opasnost od povrede temeljnih prava s obzirom na opću situaciju države članice izdateljice uhidbenog naloga; u okviru druge faze to tijelo mora konkretno i precizno provjeriti postoji li stvarna opasnost od ugrožavanja temeljnog prava tražene osobe, uzimajući u obzir okolnosti slučaja. Vidjeti presude od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci pravosuđnog sustava), [C-216/18 PPU](#) (vidjeti također [PM br. 113/18](#)) i od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosuđnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), [C-354/20 PPU](#) i [C-412/20 PPU](#) (vidjeti [PM br. 164/20](#)).

Sud smatra da, kada pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe koja je predmet EUN-a raspolaže elementima koji upućuju na postojanje sustavnih ili općih nedostataka u pogledu neovisnosti sudbene vlasti države članice izdateljice, a osobito u vezi s postupkom imenovanja članova te vlasti, ono može odbiti predaju na temelju Okvirne odluke 2002/584⁵ samo ako utvrdi da u posebnim okolnostima slučaja postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih se vjeruje da je povrijeđeno temeljno pravo dotične osobe na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim neovisnim i nepristranim sudom ili da postoji opasnost da će u slučaju predaje to pravo biti povrijeđeno.

S tim u vezi, Sud pojašnjava da pravo na suđenje pred „zakonom ustanovljenim” sudom po samoj svojoj prirodi obuhvaća postupak imenovanja sudaca. Stoga u okviru prve faze ispitivanja, koja se odnosi na ocjenu postojanja stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje, osobito povezane s nepoštovanjem zahtjeva da sud bude ustanovljen zakonom, pravosudno tijelo izvršenja mora provesti opću ocjenu utemeljenu na bilo kojem objektivnom, vjerodostojnom, preciznom i odgovarajuće aktualiziranom elementu koji se odnosi na funkcioniranje pravosudnog sustava u državi članici izdateljici i, osobito, opći okvir imenovanja sudaca u toj državi članici. Takve elemente čine informacije iz obrazloženog prijedloga koji je Europska komisija uputila Vijeću na temelju članka 7. stavka 1. UEU-a, gore navedena rezolucija Suda Najwyższyj (Vrhovni sud) te relevantna sudska praksa Suda⁶ i Europskog suda za ljudska prava⁷. S druge strane, okolnost da je tijelo poput KRS-a, koje je uključeno u postupak imenovanja sudaca, uglavnom sastavljeno od članova koji predstavljaju zakonodavnu ili izvršnu vlast ili koje su te vlasti izabrale nije dovoljna da bi se opravdalo odbijanje predaje.

U okviru druge faze navedenog ispitivanja na osobi protiv koje je izdan EUN jest da podnese konkretne elemente koji upućuju na to da su sustavni ili opći nedostaci pravosudnog sustava konkretno utjecali na rješavanje njezina kaznenog predmeta ili mogu imati takav utjecaj u slučaju predaje. Ti se elementi, prema potrebi, mogu dopuniti informacijama koje je dostavilo pravosudno tijelo koje izdaje uhiđbeni nalog.

S tim u vezi, kad je riječ, kao prvo, o EUN-u izdanom radi izvršenja kazne zatvora ili mjere osiguranja oduzimanjem slobode, pravosudno tijelo izvršenja mora uzeti u obzir elemente koji se odnose na sudsko vijeće koje je odlučivalo o kaznenom predmetu ili bilo koju drugu okolnost relevantnu za ocjenu neovisnosti i nepristranosti tog vijeća. Za odbijanje predaje nije dovoljno da je jedan ili više sudaca koji su sudjelovali u tom postupku imenovan na prijedlog tijela kao što je KRS. Osim toga, dotična osoba treba dostaviti elemente koji se odnose, među ostalim, na postupak imenovanja dotičnih sudaca i njihovo eventualno upućivanje, a koji bi doveli do zaključka da sastav tog sudskog vijeća može utjecati na njezino temeljno pravo na pošteno suđenje. Osim toga, valja uzeti u obzir eventualno postojanje mogućnosti dotične osobe da zatraži izuzeće članova sudskog vijeća zbog razloga koji se odnose na povredu njezina temeljnog prava na pošteno suđenje, njezino eventualno ostvarivanje te mogućnosti kao i daljnje postupanje u odnosu na njezin zahtjev za izuzeće.

Kao drugo, kada je EUN izdan u svrhu vođenja kaznenog progona, pravosudno tijelo izvršenja mora uzeti u obzir elemente koji se odnose na osobnu situaciju dotične osobe, prirodu kaznenog djela za koje se ona progoni, činjenični kontekst na kojem se temelji taj EUN ili bilo koju drugu okolnost koja je relevantna za ocjenu neovisnosti i nepristranosti sudskog vijeća za koje je vjerojatno da će biti pozvano odlučivati u postupku koji se odnosi na tu osobu. Takvi se elementi mogu odnositi i na izjave tijela javne vlasti koje bi mogle imati utjecaj u konkretnom slučaju.

---

⁵ Vidjeti u tom smislu članak 1. stavke 2. i 3. Okvirne odluke 2002/584, na temelju kojeg, s jedne strane, države članice izvršavaju svaki EUN na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama te okvirne odluke, a s druge strane, navedena okvirna odluka ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. UEU-a.

⁶ Presude od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), [C-585/18](#), [C-624/18](#) i [C-625/18](#) (vidjeti [PM br. 145/19](#)), od 2. ožujka 2021., A. B. i dr. (Imenovanje sudaca Vrhovnog suda – Pravno sredstvo), [C-824/18](#) (vidjeti [PM br. 31/21](#)), od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska (Sustav stegovnih mjera za suce), [C-791/19](#) (vidjeti [PM 130/21](#)) i od 6. listopada 2021., W.Ż. (Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – Imenovanje), [C-487/19](#) (vidjeti [PM br. 173/21](#))

⁷ ESLJP, 22. srpnja 2021., Reczkowicz protiv Poljske

Nasuprot tomu, okolnost da u trenutku donošenja odluke o predaji nije poznat identitet sudaca koji će eventualno odlučivati o predmetu dotične osobe ili, kada je njihov identitet poznat, da su ti suci imenovani na prijedlog tijela kao što je KRS ne može biti dovoljna za odbijanje predaje.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106